

Entrevista a Baldo Tamames, president de la patronal SEFES

De la clandestinitat a la llibertat

L'organització empresarial SEFES agrupa més de 1.400 empreses dels diversos sectors de l'empresariat català, amb una facturació conjunta de més de mil milions de pessetes. Baldo Tamames explica la història d'aquesta patronal i fa un repàs a l'actualitat econòmica.

¿ Què és SEFES?

—És una institució que es va crear el 1976 fruit d'un grup de 10 empresaris del Baix Llobregat, motivats per tota la problemàtica que llavors existia en aquesta comarca. A partir d'aquí, aquest grup s'ha anat fent més gran, fins el que és actualment. Ara ja no tan sols estem al Baix Llobre-

gat sinó que estem a tot Catalunya, amb una important implantació en tot el que és el cinturó industrial de Barcelona i en expansió dins el que és el creixement de les empreses associades a SEFES.

—¿Quins són els objectius d'aquesta patronal?

—És una associació d'empresaris sense ànim de lucre. Les empreses que hi ha dins obtenen tots els beneficis de la unió

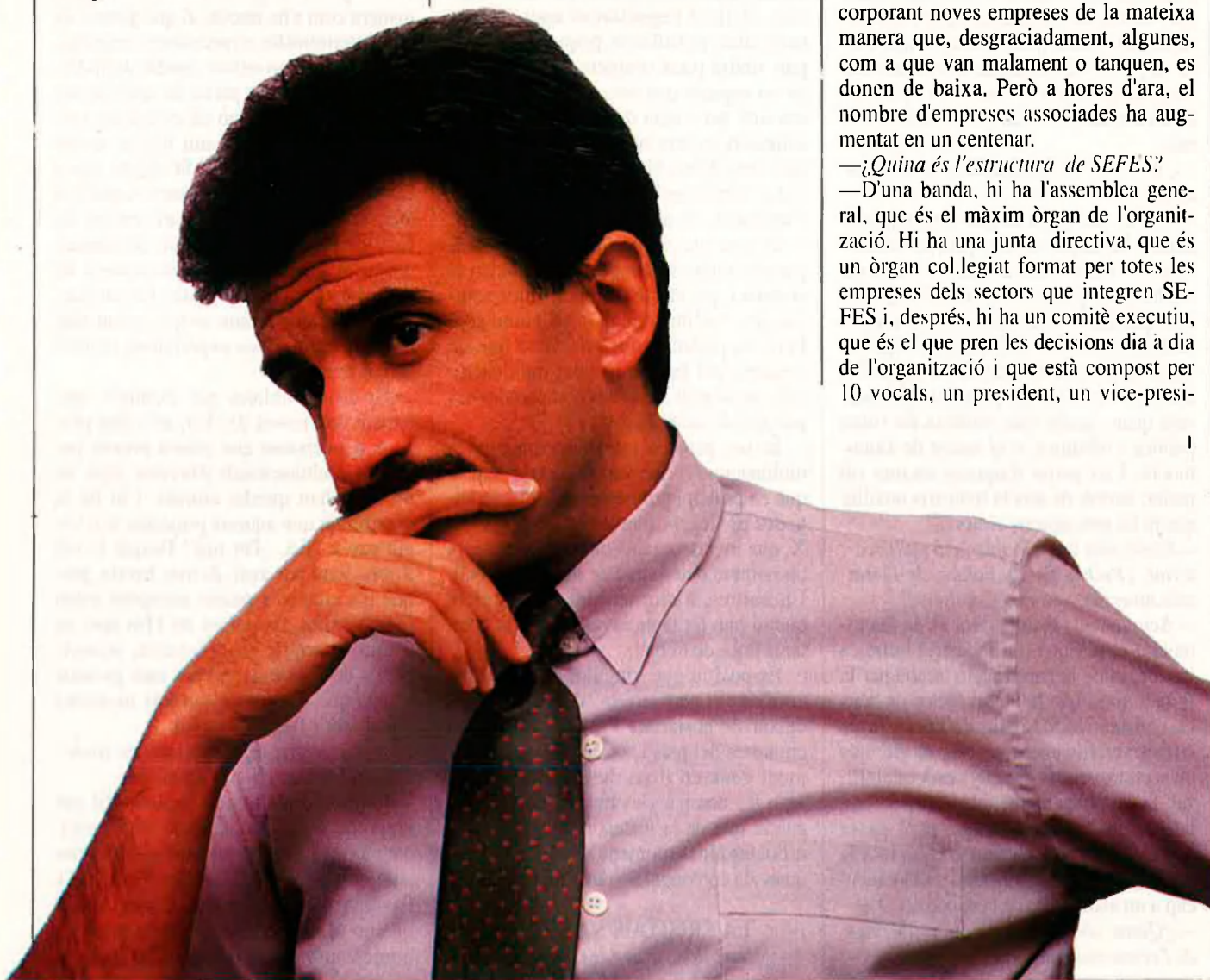
que existeix entre els empresaris a fi i de defensar tot allò que pugui afectar directament o indirectament l'empresa des del punt de vista laboral, urbanístic, institucional, etc.

—L'any passat hi havia associades a SEFES 1.417 empreses. ¿Quin és el creixement d'aquest any en nombre d'associats?

—Anem creixent cada dia i s'hi van incorporant noves empreses de la mateixa manera que, desgraciadament, algunes, com a que van malament o tanquen, es donen de baixa. Però a hores d'ara, el nombre d'empreses associades ha augmentat en un centenar.

—¿Quina és l'estructura de SEFES?

—D'una banda, hi ha l'assemblea general, que és el màxim òrgan de l'organització. Hi ha una junta directiva, que és un òrgan col·legiat format per totes les empreses dels sectors que integren SEFES i, després, hi ha un comitè executiu, que és el que pren les decisions dia a dia de l'organització i que està compost per 10 vocals, un president, un vice-presi-

dent i un secretari general.

—*El teixit industrial català, format bàsicament per PIME, ¿està ben preparat amb vista al Mercat Comú?*

—Desgraciadament jo insisteixo que nosaltres vam entrar al Mercat Comú per la porta de servei i les contrapartides que es van demanar van ser, en la majoria dels casos, negatives per a l'estat. Això fa que el repte del 92 sigui difícil, perquè el Mercat Comú és molt complicat, i així el repte serà encara més difícil.

—*¿Què és el que cal, doncs, per a afrontar tots aquests obstacles?*

—Cal condicionar i preparar les empreses per tal que siguin competitives a partir del 93. Formar les PIME, que és una de les tasques que estem fent des d'aquí, perquè estiguin preparades, no solament per a sortir a la resta d'Europa sinó per a la invasió d'empreses petites i mitjanes que vindran cap aquí. I s'ha de dir, d'una forma global, que es prepari tothom, no solament les empreses i els empresaris sino també els directius, els càrrecs intermedis... tothom, perquè creiem que l'estat espanyol és dels que creix més demogràficament de la comunitat i per això és un mercat potencial per al Mercat Comú.

—*¿És vostè pessimista, doncs, de cara al 93?*

—No. El que passa és que penso que realment hi ha problemes, perquè l'economia no va com hauria d'anar. A Europa també hi ha problemes perquè hi ha sectors que han crescut molt en poc temps i això no es pot pair. Per exemple, aquí, un sector com el de la construcció, que està creixent molt, jo em pregunto què passarà quan s'acabi tota l'eufòria de l'obra pública i olímpica; o el sector de l'automoció. I en parlar d'aquests sectors cal parlar, també, de tota la indústria auxiliar que hi ha rere aquests sectors.

—*Vostès són una organització multisectorial. ¿Podria fer un balanç de l'estat dels diversos sectors a Catalunya?*

—Actualment, sectors com el de l'automoció, el plàstic i la indústria química van bé, el de la construcció també per la forta eufòria que hi ha; el sector de béns de consum, la indústria de l'oci i la de l'esport, relativament van bé; el vidre és un sector que més o menys està estabilitzat, la ceràmica també; els transports relativament encara van bé... però passa que estem en un moment en què tota la cresta de pujada està estabilitzada i anem cap a un alentiment de l'economia.

—*¿Quins són els principals problemes de l'economia catalana?*

—No és que siguin gaire diferents als de la resta de l'estat. Són els crèdits massa durs, la pesseta està massa alta i això fa que, en aquests moments, exportar sigui molt costós per a les empreses catalanes. També seria important la flexibilització de les plantilles, vigilar el fet que determinades inversions puguin venir o no a Catalunya. I hi ha un problema que probablement tindrem a mig termini i és que aquest any, amb la signatura dels convenis, n'hi ha que s'han signat molt per sobre de les possibilitats, com el de la construcció, que ha estat consensuat amb la patronal del sector i els sindicats, i això més o menys vol dir que així hi haurà una pau laboral durant dos anys.

Nosaltres creiem que si tots els sectors que estan implicats en les obres olímpiques haguessin de signar uns increments tan elevats, al final ens trobaríem amb un important creixement de les bandes salarials. Si a això hi afegim que cada vegada més es tendeix a reduir les hores laborals, al final negociarem unes bandes molt altes, treballarem poques hores i el país tindrà poca competitivitat. I aquest és un aspecte que ens preocupa, no per ara sinó per a aquí dos o tres anys, quan estiguem en una situació dura i de crisi que, sens dubte, vindrà.

—*La implantació de multinacionals a Catalunya, ¿és positiva?*

—Jo crec que és bo que vinguin companyies multinacionals, perquè ajuden el sistema i, per efecte de rebot, altres companyies multinacionals s'ho plantegen. Però no podem perdre de vista que de vegades, pel fet que vinguin multinacionals, perdem el nord i les companyies del país quedin marginades.

És bo, però no totes les companyies multinacionals que venen acaben fent el que en principi prometen. És a dir, de vegades es llegeix que ve una companyia X, que inverteix tants diners i que crearà un nombre determinat de llocs de treball. I nosaltres, a mig termini contemplem que ni han fet tanta inversió ni han creat tants llocs de treball.

És positiu que vinguin, perquè dóna confiança, però alerta, que no podem deixar de costat les PIME, que són les empreses del país i són les que veritablement generen llocs de treball. A més, amb les companyies multinacionals pot passar que de la mateixa manera que en un determinat moment s'instalen aquí, quan els convingui tornin a marxar.

LA CRISI QUE S'ACOSTA

—*¿Creu, doncs, que les mesures que*

va aplicar el govern central referents a la restricció dels crèdits estan perjudicant realment les PIME?

—Sí, i tant. Hem passat de tenir un crèdit excessiu a tenir un crèdit aturat o un diner molt car. Com que hi havia bastant creixement, que per les raons que fossin ho estaven fent d'acord amb el crèdit, en frenar de sobte tota aquesta expansió creditícia, ha alentit el creixement i, en molts casos, ha creat seriosos problemes a les empreses.

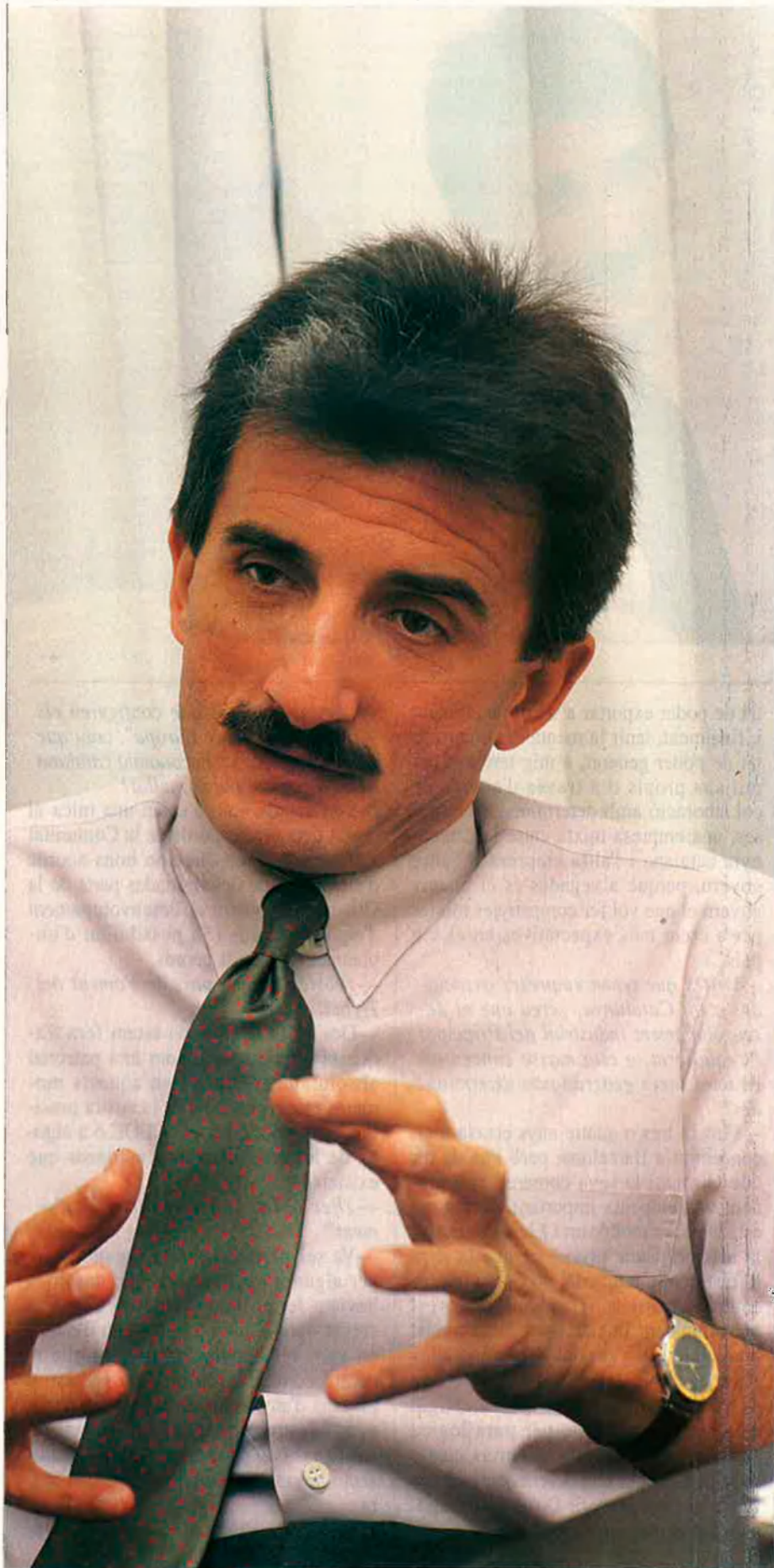
—*¿Quina creu que hauria de ser la política econòmica que caldria seguir ara?*

—El govern hauria d'obrir, no desmesuradament, el crèdit, o que aquest no fos tan costós. I, per un altre cantó, arbitrar mesures, pel que fa a l'ordre social o socio-econòmic, totalment diferents a les que està usant. Per exemple, el tema del control dels contractes. Encara que, en definitiva, l'estatut dels treballadors ho contempla i la lògica també, de fet, de la manera com s'ha tractat, el que genera és que determinades expectatives empresarials que podrien existir quedin aturades. S'està començant a parlar de què s'haurà de fer en un futur amb els excedents empresarials. Això, per pura lògica, és intentar anar, no com han dit alguns cap a la soviètzació de l'economia, però sí anar un pas enrere. Quan els països de l'est tornen cap a l'economia occidental, nosaltres anem cap a una economia de l'Est, i això no té cap sentit. En conjunt, totes aquestes mesures el que estant fent és que determinades expectatives empresarials decreixin.

No hem d'oblidar, per exemple, que parlant dels països de l'Est, més d'un projecte d'inversions que estava previst per part de multinacionals d'invertir aquí, de moment han quedat aturats, i hi ha la possibilitat que aquests projectes se'n vagin cap a l'Est. ¿Per què? Perquè la mà d'obra, avui per avui, és més barata, perquè els mateixos països europeus estan més pròxims als països de l'Est que no d'aquí i perquè, en definitiva, aquests països de l'Est estan oferint més garantia i ajuts que els que en aquests moments pugui oferir l'estat espanyol.

—*¿Com valora les negociacions sindicals que s'estan duent a terme?*

—Jo les considero molt nefastes. El que no poden fer els sindicats en un determinat moment és que, quan estan enfrontats amb el govern pel famós tema del 14-D, llavors parlin amb els empresaris i ara, el que no té sentit és que vulguin negociar només amb el govern i no ho vulguin

fer, també, amb la patronal, quan l'important és que hi siguin els tres components.

—*¿Per què tanta por, per part de la patronal, al control dels contractes?*

—La patronal no és que tingui por. Per la situació dels estatuts dels treballadors l'empresa està obligada a ensenyar tot aquell tipus d'informació que tingui a veure amb els contractes, els TC-1... Però si fem una anàlisi comparativa amb els països de l'Europa occidental, crec que és l'únic país on aquesta ordre ha entrat en vigor, entenent que hi ha determinada informació confidencial de la persona que en cap país de l'occident es demana.

—*¿Estan en el pitjor moment les relacions entre sindicats i empresaris?*

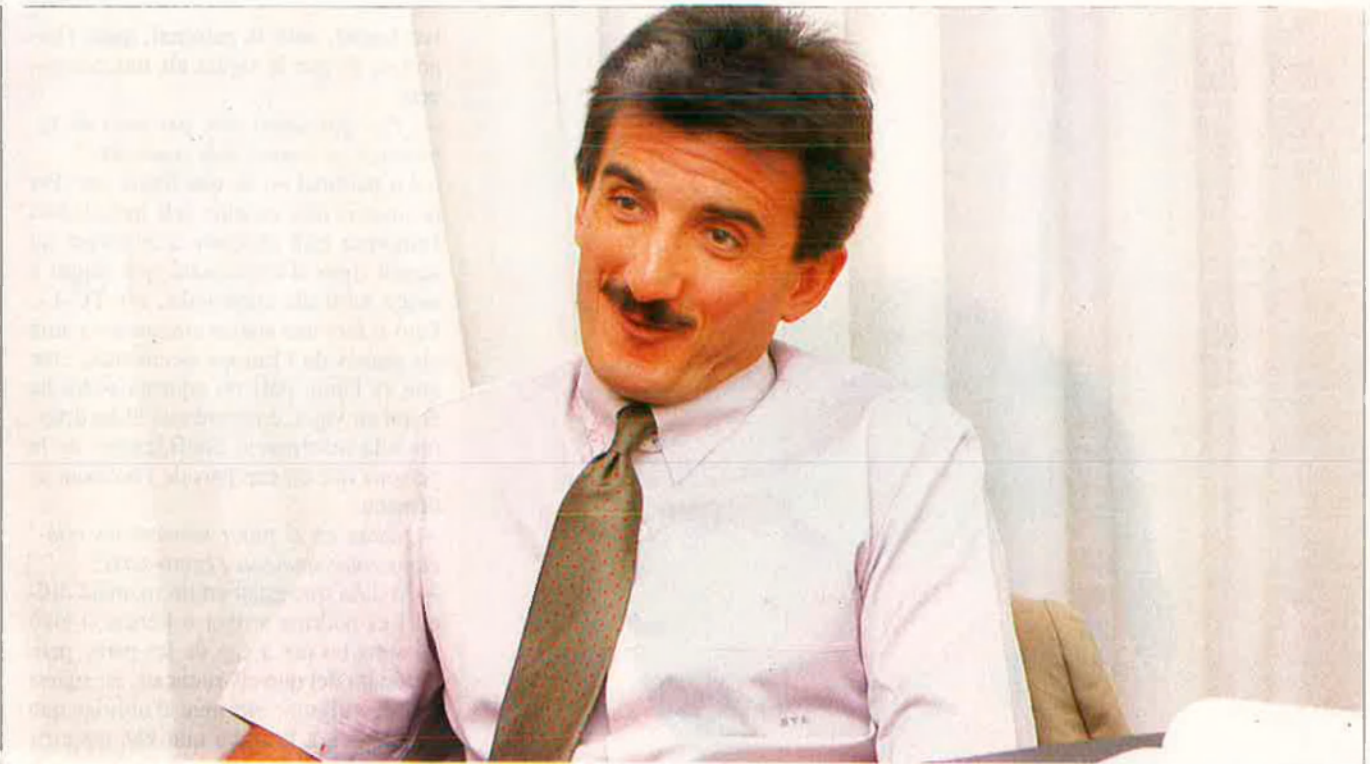
—Jo diria que estan en un moment difícil i es podrien arribar a trencar, i això no seria bo per a cap de les parts, però dependrà del que els sindicats, en aquest sentit, vulguin. No hem d'oblidar que cueja encara la força que van adquirir els sindicats a partir del 14-D. Per un altre costat, hi ha un altre aspecte que crec que és important tenir en compte i és que en aquests moments el govern socialista no té una majoria còmoda i llavors necessita fer un determinat tipus de política per poder tenir contentes unes bases que el recolzen amb el seu vot. Però són unes mesures que els vénen bé a ells i no a l'economia.

—*De les empreses que formen part de SEFES, ¿n'hi ha moltes que estiguin implantades a l'exterior?*

—N'hi ha poques. Seria plausible que n'hi hagués més, però actualment representen el 5 o el 7% del volum total d'empreses associades a SEFES. Cada vegada n'hi ha més, però el que passa és que són una determinada elit del nombre d'empreses que formen SEFES. I costa perquè els mercats exteriors són molt difícils.

—*¿L'empreses d'aquí amb acords de col.laboració amb empreses estrangeres, n'hi ha gaires?*

—D'això n'hi ha més. Són companyies que tenen bons nivells tecnològics i que han generat que multinacionals o companyies estrangeres pensin que seria positiu que la tecnologia que poden aportar aquestes PIME que formen part del teixit de SEFES estiguin a l'exterior. En aquest sentit, si parlem de distribució geogràfica, a Europa hi ha moltes companyies establertes; als Estats Units n'hi ha algunes i ara, amb el Canadà, hem fet uns acords de col.laboració amb dues

"Som una patronal absolutament lliure".

DOMÈNEC GABELLÀ

institucions patronals canadenques pels quals algunes companyies de SEFES reportaran tecnologia al Canadà. Al Japó s'ho estan plantejant però realment és difícil. I on s'estan implantant és a Portugal.

—*Els viatges de promoció que realitza el president Pujol, ¿creu que realment serveixen per a promocionar les empreses catalanes?*

—Com a mínim fa que, en aquest cas, es parli de Catalunya a la resta del món. Crec que és positiu. El president és un bon venedor, entre cometes, del que és el país i el que són les empreses. El que passa és que són viatges molt institucionals i després queda el dia a dia, i això és més dur.

—*¿Com potencia SEFES l'exportació dels productes de les empreses associades?*

—Sobretot preparant-les perquè estiguin en un bon nivell de competitivitat. Per exportar no solament s'han de tenir bons productes sinó que s'ha de tenir capacitat de producció i filosofia a mig termini. I és que les primeres vegades, un país demana els productes per comandes però a mig termini això genera que aquests països receptors vulguin que l'empresa s'instal·li en el país i generi així llocs de treball. Per tant, primer cal tenir un bon producte per a poder-lo exportar, llavors s'ha de tenir capacitat de producció per

tal de poder exportar a un ritme creixent i, finalment, tenir la mentalitat o capacitat de poder generar, a mig termini, per mitjans propis o a través d'acords de col·laboració amb determinades empreses, una empresa mixta entre la companyia catalana i l'altra empresa o l'altre govern, perquè a vegades és el mateix govern el que vol fer companyies mixtes per a crear més expectatives en el seu país.

—*Vostès que tenen empreses associades a tot Catalunya, ¿creu que el desenvolupament industrial del Principat és equilibrat, o està massa concentrat en unes àrees geogràfiques determinades?*

—Fins fa tres o quatre anys estava molt concentrat a Barcelona, però s'ha de dir que Girona i la seva comarca està prenent una empenta important. Tarragona està creixent moltíssim i Lleida és potser la més oblidada, primer perquè la seva infraestructura industrial no és tan important com a Girona i Tarragona, però s'estan impulsant iniciatives i determinats municipis estan oferint sòl industrial, i quan es facin les carreteres que han d'enllaçar amb França i Lleida estigui més ben comunicada, per pura lògica creixerà més. Però en els darrers quatre anys hi ha hagut una desconcentració de Barcelona per afavorir Girona i Tarragona, i a mig plaç també a Lleida.

—*¿Acords com els que configuren els "Quatre Motors per Europa", creu que ajuden a potenciar l'economia catalana o són més aviat paper mullat?*

—Són acords nous i estan una mica al costat dels macroacords de la Comunitat Europea. Jo crec que són bons acords d'intencions de determinades parts de la CE, i caldrà veure el desenvolupament d'aquests acords i la possibilitat d'implantació d'aquests acords.

—*¿Vostès formen part de Foment del Treball?*

—Des de fa uns mesos estem fora d'aquesta organització. Som una patronal absolutament lliure i en aquests moments estem pendents de la nostra possible inscripció, o bé a la CEOE o a alguna de les confederacions europees que existeixen.

—*¿Per quina raó van sortir de Foment?*

—Va ser perquè aquesta organització, per algunes declaracions que nosaltres havíem fet al llarg del darrer any, van creure oportú que no hi havíem d'estar i en vam ser expulsats, malgrat que el nostre comitè executiu tenia previst, a primers d'any, sortir-ne perquè el creixement i l'estructura de la nostra organització feia difícil estar en una altra organització del mateix nivell i del mateix àmbit.

Silvia Montfort